

EN TIDNING OM TRO, FILM OCH PÅSKTRADITIONER

BOTKYRKA

FÖRSAMLINGSBLAD #1 2024

**BOTKYRKA KYRKA
RUSTAS FÖR
FRAMTIDEN**

**FILM
& PRAT**

*Vad har ägg med
påsk att göra
– egentligen?*

JONAS EEK

**”PÅSKEN
- EN TRESTEGS-
RAKET”**

Vi ses på
webben!

EXISTENTIELL FESTIVAL I MAJ

Botkyrka församling bjuder in dig till att fira Påsk i våra kyrkor och församlingshem!

Vi firar påsk för att fira att Jesus vann kampen över döden, uppstod och skapade en väg till det eviga livet. De meningarna kan uppfattas som svårbegripliga, de omgärdas av många frågor men manar också till tillförsikt. Påskens mysterium är svårgripbart men likafullt sant och viktigt. Framförallt så bjuder Påskens mysterium in dig till att vara med. Det som vi minns och hedrar under Påskan, det som Jesus gjorde och var med om handlar också om dig och ditt liv. Påskens mysterium kan ge tröst, igenkänning och värme.

Vi medarbetare i Botkyrka församling brukar säga att *Guds nåd är ny varje morgon* och med det menar vi att vi alltid får en ny chans hos Gud. Att Guds kärlek strömmar emot oss vad vi än tänker eller gör. Guds kärlek, Guds nåd upphör aldrig. En ny morgon är en ny dag tillsammans med Gud.

Botkyrka församlingsblad kommer att få en ny klädnad och finns i ett nytt format. Nu får du tidningen i din hand men sedan kommer du att hitta den på vår hemsida och i våra sociala medier. Vi kommer att fortsätta att berätta om vilka vi är och vad vi gör i lokaltidningen och i våra egna sociala medier, så håll utkik efter oss och gå in på vår hemsida och läs fördjupande texter om tro, Jesus och livet.

Om du vill få vårt digitala månadsutskick med samlad information om vår verksamhet, anmäl dig till svenskakyrkan.se/botkyrka/nyhetsbrev

Jag önskar dig en ljus och Glad påsk och vi ses!

Beatrice Lönnqvist, kyrkoherde

BOTKYRKA FÖRSAMLINGSBLAD #1. 2024

REDAKTÖR: Andréas Lindström
 REDAKTION I DETTA NUMMER: Jenny Samuelsson,
 Beatrice Lönnqvist, Daniel Claesson, Andréas Lindström
 FOTO FRAMSIDA: Tobias Olingdahl, Unsplash
 FORM: Andréas Lindström, september
 ANSVARIG UTGIVARE: Beatrice Lönnqvist,
beatrice.lonnqvist@svenskakyrkan.se
 DISTRIBUTION: SDR UPPLAGA: 33 900 ex
 TRYCK: Bold Printing Mitt AB

Utges av Svenska kyrkan Botkyrka, Box 240, 147 01 Tumba,
 08-530 222 00 Besöksadress: Prästgårdsvägen 1
botkyrka.forsamling@svenskakyrkan.se
www.svenskakyrkan.se/botkyrka

Svenska kyrkan
 BOTKYRKA FÖRSAMLING

innehåll

04 | TIDNINGEN FLYTTAR
 IN PÅ WEBBEN

06 | EXISTENTIELL FESTIVALMÅNAD

08 | JESUS GENOM FILMHISTORIEN

14 | EN SKRUVAD TRESTEGSRAKET

17 | PÅSKRIS

18 | PÅSK OCH ÄGG
 – HUR HÄNGER DE IHOP

19 | PÅSKEN I BOTKYRKA

20 | BOTKYRKA KYRKA RUSTAS
 FÖR FRAMTIDEN

20 | FÖRST MAT – SEN ALLT ANNAT

21 | LIVRÄDDARE I FÄLT

MEDARBETARE I DETTA NUMMER

BEATRICE LÖNNQVIST

Kyrkoherde som inleder påskfirandet på Långfredagen med andakt i Tullinge kyrka och kommer sedan att åka längdskidor och äta massor av påskägg.

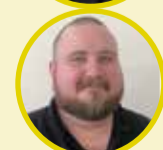
TOBIAS OLINGDAHL

Kommunikatör och pedagog som helst firar påskan i sitt andra hem i Härjedalen, njuter av vårsolen i Sveriges charmigaste skidbacke och kåkar nygrillat lamm! Såklart blir det en och annan Jesusfilm framför brasan också...

JENNY SAMUELSSON

Kommunikatör som brukar alltid åka skidor på påskan, men i år firas den hemma. Sol på altanen, påskris, påskägg, pyssel och pilgrimsvandring!

ANDRÉAS LINDSTRÖM

Kommunikatör som till påsk gärna äter ägg (dock inte godisvarianten). Ja, även andra dagar går ägg ner. Lyssnar alltid på påskskivan "Glädjens dag" med flera medverkande med anknytning till Ångskyrkan.

*Nu flyttar
församlings-
bladet in
på webben!*

REPORTAGE • INTERVJUER • REFLEKTIONER
TEXTER • BILDER • FILMER
ALLTID TILLGÄNGLIGT

svenskakyrkan.se/botkyrkaforsamlingsblad

ETT TILL STEG

Botkyrka församlingsblad har funnit i många olika format och utseenden i många år. Nu tar vi ett steg till och flyttar in tidningen på församlingens webbplats. Där hittar du intervjuer, reportage, filmer, bilder i användarvänligt webbformat. Webbtidningen kommer att uppdateras kontinuerligt så att du alltid hittar intressant och aktuellt innehåll.

Kanske...

kommer vi tillbaka i pappersform så småningom men just nu tar vi en paus. Och vad passar väl bättre då än att ta en liten tillbaka blick på de omslag vi gjort genom sedan förra gången vi gjorde om tidningen från grunden 2016.

2016

2017

2020

2021

svenskakyrkan.se/botkyrkaforsamlingsblad

FLER TIPS!

NYHETSREBREV

Vill du ha information om kommande gudstjänster, konserter och annan verksamhet i Botkyrka församling? Börja prenumerera på våra nyhetsbrev, helt kostnadsfritt. Du börjar prenumerera via svenskakyrkan.se/botkyrka/nyhetsbrev

SOCIALA MEDIER

Följ oss via sociala medier facebook.com/botkyrkaforsamling och instagram.com/botkyrkaforsamling. Där hittar du bilder från livet i Botkyrka församling, men även tips om det kommande händelser.

WEBBPLATSEN

På "vanliga" webbplatsen svenskakyrkan.se/botkyrka hittar du aktuell information, kontaktuppgifter, gruppinformation mm.

2018

2022

2023

FOTO: UNSPLASH

Existentiell festival- månad i Tullinge!

Botkyrka församling vill bidra till att stärka den existentiella hälsan i alla våra områden!

Vi vill bereda rum för musiken och dess mångbottnade dimension i tillvaron, för möten mellan människor och möten med Gud.

I maj och juni bjuder Tullinge kyrka in till musikal, flera konserter och fest-mässa. I mitten av maj har församlingen aktiviteter på Tullinge torg där musiken och existentiella hälsan står i centrum – håll utkik!

FOTO: DANIEL CLAESSION

VANDRA I BOTVIDS FOTSPÅR

Sedan 2017 finns en vandringsled mellan Salems kyrka och Botkyrka kyrka. Den låter dig vandra i Sankt Botvids fotspår. Leden är ungefär 8 km lång. Det går lika bra att vandra leden från båda hållen.

Pilgrimsleden kretsar kring Botkyrkas helgon, Sankt Botvid. Vandringsguider finns att låna utanför båda kyrkorna. Där kan du läsa mer om leden, kyrkorna och Botvid. Det finns även en karta. Längs leden finns sex meditationsplatser med olika teman. I vandringshäftet finns en psalm, en bön och några reflektionstankar för varje plats.

Sankt Botvids pilgrimsled går genom varierad terräng. Den är delvis kuperad och vissa bitar går den på en spång. Det tar ungefär 3–4 timmar att vandra leden, men ta dig gärna tid att stanna till och reflektera vid meditationsplatserna. Ett par gånger per år har vi gemensamma vandringar på Sankt Botvids pilgrimsled, men du är välkommen att vandra leden precis när du vill!

Läs mer/se film om leden: svenskakyrkan.se/botkyrkasankt-botvids-pilgrimsled

+3

Förtroendebarmetern mäter allmänhetens förtroende för medieföretag, institutioner och företag i Sverige och presenteras årligen av Medieakademien. Störst förtroende i årets mätning får Polisen med en ökning på 5 procentenheter. Men annars är det bara Svenska kyrkan (+3) som ökar med mer än enstaka procent.

NÄRA VARDAGEN

”Någon skulle kanske kalla församlingen och dess mångfald spretig – andra kallar den vacker. Botkyrka församling vill vara en bro mellan människor mitt i den mångfald som församlingens utgör.”

Dessa rader hittar du i Botkyrka församlings nya församlingsinstruktion ”Gud nåd är ny varje morgon”. Den beskriver hur vi som församling vill fullgöra vårt uppdrag att vara kristen kyrka i vår tid och på vår plats. Botkyrka församling finns till för att breda ut Guds rike i Botkyrka, och leva nära människors vardag.

Församlingsinstruktion gäller under perioden 2024-2027.

Du hittar den här: svenskakyrkan.se/botkyrka

@hadanefteribotkyrka

På instagram-kontot @hadanefteribotkyrka, delar Botkyrkas kyrkoherde Beatrice Lönnqvist bilder och tankar från livet i Botkyrka.

Någon att prata med

DU KAN HA ENSKILDA SAMTAL MED DIAKON ELLER PRÄST.
SAMTALEN SKER UNDER TYSTNADSPLIKT.

svenskakyrkan.se/botkyrka/nagon-att-tala-med

Allsångskonsert med populära

MAJAS ALFABETSSÅNGER

DEL AV STOCKHOLMS BOKHELG

BARNKÖR BOTKYRKA SYMFONIORKESTER

Karolina Bråkenhielm, dirigent

15.00 KONSERT

16.00 MELLAN KONSERTERNA

- Möte med tonsättarinnan Kerstin Andeby
- Sagostund med Tumba bibliotek
- Pysseverkstad "Blommor & Blad"
- Popcorn, glass & kaffe

17.00 KONSERT

19 MAJ TUMBA KYRKA

Fritt inträde!

Insamling till Botkyrkabarn

Testa Svenska kyrkans app för barn

I appen Kyrkan kan ditt barn utforska kyrkorummet på ett lekfullt sätt.

Ladda ner appen

Available on the App Store

GET IT ON Google Play

JORD - VATTEN - LUFT - ELD

Earth Hour

EN FÖRESTÄLLNING GENOM
DE FYRA ELEMENTEN

Subtopias performance crew
Sång - Dans - Eldshow
Instrumentalister

Ljusets kyrka

Lördag 23 mars 20.30

FRITT INTRÄDE

ETT SAMARBETE MELLAN
Botkyrka församling
& **Subtopia**

OLOF

RICHARD

FILMTAJM

TEXT & FOTO: TOBIAS OLINGDAHL

Vad passar väl bättre än några Jesusfilmer under påskens lediga dagar? Inför påskan har redaktionen satt ihop en jury bestående av medlemmar och anställda i Botkyrka församling för att recensera filmer som på ett eller annat sätt handlar om Jesus. Vi har valt ut fyra helt olika filmer, kända och mindre kända i olika genrer från olika årtionden som på skilda sätt berättar historien om kristendomens huvudroll.

THE GREATEST STORY EVER TOLD?

MARIA

Berättelsen om Jesus liv på jorden hittar vi främst i de fyra evangelierna, och därtill i ett oräkneligt antal tolkningar. Det är en berättelse som har gestaltats av entusiastiska amatörer och har tonsatts av de stora kompositörerna. Den har spelats på vita duken av kända skådespelare och återberättats på stora och små scener i hundra-, till och med tusentals år.

Vi människor verkar ha ett starkt behov av att bearbeta och tradera budskapet om Jesus Kristus, oavsett om vi bekänner oss till kristen tro eller inte. Ibland ser vi filmatiseringar av evangelierna nästan precis som de är skrivna, med mycket få tillägg och ett manus som är nästan identiskt med den samtida bibelöversättningen som använts.

Andra gånger har namnkunniga konstnärer och författare tolkat evangeliet fritt och berättat om personer som nya testamentet bara nämner i förbifarten. Ibland för att problematisera bibeltexterna och andra gånger för att bara utforska karaktärerna och deras narrativ lite närmre.

VÄNSKAP, SVEK, KÄRLEK OCH PLOT-TWISTS

Nobelpristagaren Pär Lagerkvist skrev en hel roman om Barabbas, mannen som friades av Pontius Pilatus och bevitnade Jesu korsfästelse med en känsla av besynnerlig förvirring. Han får gå sida vid sida med de första kristna, och grubbla över sin del i händelserna, sin egen skuld och tro.

Eller som i filmen *Risen* från 2016, där Joseph Fiennes spelar en romersk soldat som kommer väldigt nära uppståndelsens mysterium och börjar tvivla på allt han tidigare slagits för eller trott på. I Martin Scorseses *Last Temptation of Christ* från 1988 lever Jesus ett annorlunda liv. Han snickrar kors åt romarna och försöker undgå sitt öde när han frestas att leva som en vanlig människa. Flera, mer prövande tolkningar värda att nämna, är kioskvältaren och thrillern *DaVinci-koden* som med gåtor och konsthistoriska referenser väver en historia om slutna sällskap som bevarar en hemlighet om Jesus blodlinje. Eller som i filmen *The Body* från 2001, där Antonio Banderas spelar jesuitprästen som tar del av ett arkeologiskt fynd som kan vara Jesus kropp, och därmed behöver ta ställning till att utmana uppståndelsen som kristendomens kärna.

Kristendomen, med sina drygt två miljarder anhängare, och berättelsen om Jesus liv på jorden och dess efterspel, väcker onekligen känslor oavsett om mottagaren är troende eller inte. Detsamma gäller nog den som berättar. Kanske är det så att det är en tillräckligt stark berättelse, som påverkar oss på ett rent profant plan än idag, vid sidan av sitt religiösa budskap. Påsk- och passionshistorien bjuder naturligtvis på lättsmälta teman som vänskap, svek, plötsliga plot-twists och gränslös kärlek, helt enkelt mycket av den dramatik som vi roas av och kan relatera till.

"SO FUNNY, IT WAS BANNED IN NORWAY!"

För att kunna genomföra projektet var vi tvungna att sätta upp en del ramar och begränsningar, för med ett så gediget stoff som "Jesusberättelser" hade vi kunnat skriva en avhandling lika tjock som en gammal telefonkatalog. Fyra filmer har valts ut av redaktionen, som är tillräckligt annorlunda för att i urvalet vara unika och stå för sig själva.

Först ut rent kronologiskt är *Mannen från Nasaret* (The Greatest Story Ever Told) från 1965, med Max von Sydow som en blåögd Jesus, som förmodligen utgör den mest bibeltrogna tolkningen av Jesu liv. Den följs av den parodiska och välkända *Life of Brian* (1979) som faktiskt förbjöds i bland annat Norge på grund av sitt kontroversiella innehåll, vilket upphovsmännen använde till sin fördel under marknadsföringen i Sverige.

"So funny, it was banned in Norway!" kunde man läsa på de svenska filmaffischerna. Filmens huvudroll Brian lever i Jerusalem under samma tid som Jesus, och deras liv går parallellt med varandra. Vi har också musikalen *Jesus Christ Superstar*, i en version från London 2012, där passionshistorien inte bara sjungs som en rockopera - utan också är placerad i sin samtid. Vi möts av diskutabla uttryck som en Judas med palestinaspel, och överstepräster som någon sorts säkerhetspolis som auktoritärt försöker hålla ordning på ett samhälle som försöker göra uppror mot makten.

Sist ut är den lägmälda *Mary Magdalene* från 2018 med Rooney Mara i huvudrollen som Maria från Magdala och Joaquin Phoenix i rollen som Jesus. Här får vi ett nytt perspektiv på hur Jesus påverkade sin omgivning, ifrån en person som ofta har smutskastats av den tidiga kyrkan.

Strax innan filmen spelades in hade katolska kyrkan dock omvärderat bilden av Maria Magdalena till en mer central funktion, vilket speglas i filmen där Maria är så nära Jesus att hon lika gärna kunnat vara en av hans lärjungar.

MÅNGFALD AV BERÄTTELSE

Urvalet har också förenklats av vad som funnits tillgängligt på streaming och on-demand tjänsterna. Några av de filmer vi inledningsvis ville ha med har på olika sätt inte gått att visa inom den givna tidsramen, exempelvis *Jesus of Montreal* (1989), *The Passion of the Christ* (2004), Pasolini's *The Gospel of Matthew* (1964) *Son of God* (2014) och Martin Scorseses *The Last Temptation of Christ* (1988).

Vi hoppas att våra filmrecensioner ska väcka nyfikenhet för den rika mångfald av Jesusberättelser som finns, inte bara för de vi har uppmärksammat här. Och för er som brukar se Jesusfilmer under påsken, kanske har ni blivit sugna på att se något nytt?

JURYN BESTÅR AV

Rikard Olofsson, komminister i Tullinge kyrka sedan augusti 2024.

Monica Andersson, kyrkvård och medlem i verksamhetsrådet i Tumba/Ångskyrkan.

Olof Olingdahl, juryns yngsta filmentusiast och deltagare i BÉtween i Tullinge.

Maria Alnajem, aktiv i ungdomsgruppen och medlem i verksamhetsrådet för norra Botkyrka.

LÄS VAD JURYN TYCKTE OM FILMERNÄ

Det är en kall och lite yrvaken vårväll precis i början av mars, och i Tumba kyrka doftar det mikropopcorn i samlingsalen. Den yngsta filmrecensenten Olof, 12 år, dyker upp med en take-away påse med hamburgare. I körsalen bredvid har denna tisdagskväll en kör samlats till repetition, och dörren slår igen så att vi inte ska störa varandra. Strax efter kommer Monica, kyrkvård i Tumba kyrka, lotsad av administratören Therese som just har släppt in henne. Hon undrar glatt om ringklockan verkligen

hördes – för hon har ringt på flera gånger nu.
– Får man ta lite popcorn? Undrar Olof och lägger huvudet charmigt på sned, men får svaret att popcornen till en början ska vara rekvisita för fotograferingen.

– Ja visst, ja. Vi ska ju fotograferas också! skrattar Monica.

Rikard som till vardags arbetar som präst i Tullinge distrikt kommer vant in med egen nyckelbricka och han välkomnas av de andra som verkar vara överens om att det här ska bli en spännande uppgift. Kommunikatören som har samlat gruppen ikväll, får ett pling i telefonen.

MONTY PYTHON'S LIFE OF BRIAN (1979)

REGI: TERRY JONES
MANUS: JOHN CLEESE M.FL.

Hur väl stämmer filmen överens med er bild av Jesus och de andra karaktärerna?

RIKARD: Filmen är ju snarast en parodi på bibelfilmer, så den har ingen starka beröringspunkter med Bibelns berättelser. Men det märks att scenografi och visuell gestaltning relaterar till "The greatest story ever told" liksom Zeffirellis "Jesus of Nazareth" från 1977.

OLOF: Det här var den första filmen jag såg som handlade om tiden då Jesus levde, jag tror att jag var 6 år typ. Så den har nog påverkat mig en del, även om den är på skoj.

MARIA: Jag hade lite svårt för kopplingen, det är ju heller ingen bibelberättelse.

MONICA: Lite sisådär. Jesus såg man ju egentligen inte så mycket av, en gång bara, och då såg han ut som han brukar på alla bilder. Det var ju Brian som parallellt levde hans liv.

Jämfört med de andra Jesusfilmerna, vad var speciellt med den här?

RIKARD: Att det är en skruvad komedi som har väldigt lös koppling till bibeltexten och snarare travestier kyrkohistorisk utveckling och samhällsfrågor vid filmens tillkomstperiod.

MARIA: En del känns igen från bibeln och andra filmer men inte mycket. Det här är ju mer en komisk berättelse.

Monica: Humor. Berättelser om vad som hände runt omkring. Romarna fick ta plats också.

OLOF: Jesus är bara med i början, först i krubban och sen som vuxen på berget, annars så nämns hans namn bara av den spetälske som blev frisk. Men Brian som filmen handlar om har ändå likheter med Jesus, fast filmen är ganska oseriös.

Vilka känslor eller tankar väckte filmen hos er?

RIKARD: Den får mig att skratta, vilket är den viktigaste uppgiften för en komedi. Den varierar mellan oerhört initierad referenspunkt av akademisk karaktär och simpelt trams. Jag älskar den humoristiska bredden.

MARIA: Den var rolig! Men det är nog den jag tyckte om minst faktiskt.

MONICA: Jag tycker att den här filmen är så rolig och man blir bara glad.

Inget ämne är så allvarligt att man inte kan skämta om det. Jag tror att Gud har humor och uppskattar filmen.

OLOF: Mest glädje, jag tycker att den är väldigt kul! Det här är nog den film där romarna har störst roll, och det är kul. Det är lätt att driva med dem.

Tror ni att det finns något speciellt budskap som filmskaparen vill förmedla?

RIKARD: Dels att våga skämta om det heliga, men det finns också en polemisk udd mot allehanda hierarkier, världsliga som religiösa. Filmen är en aning daterad, då den refererar till en del företeelser från 1970-talet, men den är fortfarande ganska rolig och viss maktkritik är fortfarande relevant.

MONICA: Kanske att vi inte ska ge upp. Ha roligt så länge vi kan. "Always look on the bright side of life". Jag tror nog mest att Monty Python har varit ute för att roa och att själva få utlopp för sin "galenskap". Det här är en av mina favoritfilmer. Minns när jag såg den första gången 1979 på en biograf i stan. Vi skrattade alla så tårarna rann. Har sett filmen femtielva gånger och upptäcker hela tiden något nytt. Alla udda karaktärer som de har skapat; People's front of Judea eller är det Judea's people's front. De vet inte själva. Hur romaren rättar hans klotter och Maria och de vise männen i början. Så galet. Och så ett rymdskepp mitt uppe i alltihop.

MARIA: Det är ju inte helt seriöst, men Jesus är på något sätt huvudperson fast han knappast syns, den som det egentligen handlar om. Jag tror att ju mer komisk man vill göra berättelsen desto mindre lik blir den bibeln.

OLOF: Jag tror inte att alla filmer måste ha ett budskap, ibland vill man bara göra något som är kul eller bra. Men jag tror ändå att den vill berätta om att det är viktigt med humor. Det är uppfriskande att inte ta allt så allvarligt.

"MEST GLÄDJE, JAG TYCKER ATT DEN ÄR VÄLDIGT KUL!"

OLOF

**B
E
T
Y
G**

RIKARD

MARIA

OLOF

MONICA

MANNEN FRÅN NASARET (1965)

REGI: GEORGE STEVENS M.FL.
MANUS: FULTOR OURSLER M. FL.

Hur väl stämmer filmen överens med er bild av Jesus och de andra karaktärerna?

RIKARD: Det är väldigt stor skillnad mellan filmens porträttering och mina egna bilder.

OLOF: Jag har inte läst bibeln, men det är ungefär så här jag tänker mig att den är. Från det jag lärt mig i skolan och på andra ställen om Jesus så stämmer det. Fast inte med vit hud, blåa ögon och brittisk dialekt.

MARIA: Jag tycker att den stämmer ganska väl.

MONICA: Stämmer ganska bra. Jag tror dock att Jesus var mer utåtriktad och engagerad. Talade så att folk lyssnade som Martin Luther King; hade mer karisma. Max von Sydow gick mest omkring och såg blid ut. Enda gången han visade några känslor var med månglarna i templet.

Jämfört med de andra Jesusfilmerna, vad var speciellt med den här?

RIKARD: Detta är en typisk mastodontfilm från slutet av Hollywoods stora glansdagar. En stjärnspäckad Technicolor-produktion i widescreen-format med storslagen filmmusik. Sedan är det ju också lite speciellt att detta är Max von Sydows första utlandsroll, vilket blev startskottet för hans internationella filmkarriär.

OLOF: Det är som att titta på bibeln, inte som en vanlig film. Om man vill lära sig namn och platser och händelser runt Jesus så passar den här filmen väldigt bra för det.

MARIA: Den är lång, mer lik en berättelse än andra filmer, de andra filmerna är mer som bibelliknelser.

MONICA: Den kändes nästan som en dokumentärfilm om Jesu liv.

Vilka känslor eller tankar väckte filmen hos er?

RIKARD: Tonen och gestaltningen är väldigt högstämmd. Dialogen är ofta teatral och deklamatorisk, vilket gör det hela en aning stelt. När Jesus undervisar och pekar ut över

"FILMEN ÄR JU FÖRUTSÄGBAR MEN BERÖR I ALLRA HÖGSTA GRAD."

MONICA

B
E
T
Y
G

RIKARD

MARIA

OLOF

MONICA

landskapet syns det tydligt att det är Monument Valley som ligger i gränslandet mellan Utah och Arizona i USA (där mängder av westernfilmer är inspelade). Det är ett exempel på var filmen ibland blir oavsiktligt komisk. Även om filmen har storslagna ambitioner framstår den ibland som en amatörpjäs med miljonbudget. Det är som om söndagsskoleplanscher utgjort förlagan till scenografin. Allt som allt känns det som om bibliska och kyrkliga klichéer har fått styra gestaltningen i alltför hög grad.

OLOF: Den finns några scener jag minns lite extra, som väckte mest känslor. När Herodes beordrar att barnen i Betlehem ska dödas, kändes rätt jobbigt eftersom man också fick se det. Men den var så lång, så jag kände mig väldigt trött efter en stund.

MARIA: Filmen var ganska lik bibeln trots att det fanns vissa scener som inte var inkluderade. Filmen var relativt lång och kvaliteten var inte av det bästa. Däremot fanns det vissa tillfällen man fick rysningar och vissa blev man riktigt glad över. Trots inga extra effekter och vissa överdrivna miljöscener var den bra.

MONICA: Filmen är ju förutsägbar men berör i allra högsta grad. Det Jesus säger känner man igen. (Manusförfattaren hade gjort det lätt

för sig ...) Filmen var typisk för 1960-talet då Hollywood gjorde storslagna filmer som till exempel Cleopatra och Lawrence of Arabia. Man romantiserar och lägger till rätta för att passa in i tiden, dvs 1960-talet. Jag tycker att det var fina bilder när man filmat i öknen. De romerska palatsen såg mycket onaturliga ut, typiska kulissbyggen. Jag tycker att den var för lång, men kul att se Yul Brynner med hår.

Tror ni att det finns något speciellt budskap som filmskaparen vill förmedla?

RIKARD: Det finns en väldigt tydlig ambition att med filmkonstens hjälp levandegöra Bibels berättelse om Jesus Kristus på ett bibeltroget och dramaturgiskt kvalitativt vis. Ambitionen är god och produktionen är påkostad, men filmen är alldeles för daterad och klichéartad för att kunna tas på riktigt allvar.

OLOF: Det är lite svårt att säga, för det är som att svara på "Vilket budskap har bibeln?" och det kan inte jag svara på. Men de som gjort filmen vill nog att man ska lära sig mer om Jesus och kristendomen.

MARIA: Filmen vill förmedla Jesus ankomst till jorden och hans liv när han var med. Det är en sammanfattning av nya testamentet.

MONICA: Det är bibels berättelse som gäller; inga tillägg eller utvikingar tillättna.

Det är Maria som meddelar att hennes buss är försenad, men att hon är där om ett par minuter. Ikväll har de samlats för att gemensamt titta på den sista filmen, ingen mindre än *Monty Pythons Life of Brian*, som ska visas på storskärm i stora samtalsrummet.

– Jag såg de tre första filmerna under samma helg, skryter Olof till sina medrecensenters förvåning. Han har precis haft sportlov, och har haft god möjlighet att förkovra sig i filmens värld.

– Oj då, hur var det? frågar Rikard nyfiket. Olof svarar att det var kul till en början, men att

efter sista filmen var det lite som att ha fått ett slag i huvudet med en hammare.

– Man blev väldigt trött, erkänner han.

Maria släpps in och gruppen presenterar sig för varandra. Hon berättar att hon tyckt mycket om de första filmerna, men att hon aldrig har sett *Life of Brian*, och ser fram emot det. Men nu är kommunikationen angelägen om att få till lite fotografier innan popcornen kallnat helt, för de ska ju inte bara fotograferas utan också vara det givna till tuggat till filmvisningen.

– Ja, man måste ju ha popcorn, säger Maria.

JESUS CHRIST SUPERSTAR: LIVE ARENA TOUR (2012)

REGI: LAURENCE CONNOR
MANUS: TIM RICE

Hur väl stämmer filmen överens med er bild av Jesus och de andra karaktärerna?

RIKARD: Den avviker rätt mycket från min bild.
MONICA: Jodå, stämmer ganska bra.
OLOF: Ganska lite, Jesus hade nog inga jeans. Den här filmen skiljer sig rätt mycket från annat jag sett.
MARIA: I denna musikal var Jesus mer mänsklig, han blev arg, ledsen och emotionell. Dessutom blev han kallad för J.C.

Jämfört med de andra Jesusfilmerna, vad var speciellt med den här?

RIKARD: Denna berättelse skildrar inte uppståndelsen, vilket är en ganska stor avvikelse från majoriteten av filmatiseringar av passionsberättelsen. Det är ju en filmad scenföreställning av en rockopera, så det är ju ett helt annat format. Det finns en ambition att väva samman berättelsen med samtiden. Kläder, utseende och scenografi speglar snarare nutid än historien.
OLOF: Romarna förtrycker fortfarande judarna, och de väntar på en räddare. Det är en musikal som utspelar sig under 2010-talet, men det är fortfarande samma grundberättelse fast i en dystopisk nutid.
MARIA: Det är berättelsen om Jesus, introducerad i en nutida musikal. Pilatus var en president och han hade en regering. Dessutom fanns många strippor och oheliga scener som Jesus blev ilsken av. Det var inte alla scener som var inkluderade.
MONICA: Mycket modern. Fantastisk musik och fantastiska sångare. De tog ut svängarna rejält när de gjorde Herodes till en amerikansk TV-show-presentatör. Genialt!

Så att det blir på riktigt, liksom.

Efter fotografering, lite tekniskt krångel och en till slut lyckad filmvisning med många skratt är recensenterna ivriga att få dela med sig av sina tankar till varandra.

– Alltså, det är ju ”refreshing” med filmer som inte är så allvarliga, börjar Olof. Om man tar den här sista och jämför med Mannen från Nasaret så är det verkligen två helt olika filmer.

– Men ändå samma historia, fyller Monica i. Trots att det är så olika genrer, musikal, Monty Python och allvar, så berättar de samma sak, fortsätter hon.

– Den här sista var verkligen unik, skrattar Maria. Annorlunda, inte helt inriktad på Jesus.

”EN OERHÖRT SNYGG YTA, MEN INNEHÅLLET ÄR NÅGOT MAGERT”

RICHARD

**B
E
T
Y
G**

RIKARD
MARIA
OLOF
MONICA

Enkel scenografi med bara en trappa och så projicerade bilder.

Vilka känslor eller tankar väckte filmen hos er?

RIKARD: Jag gillar verkligen musiken och har sett många versioner av JCS tidigare. Jag funderar vilka Kajafas och Pilatus ska föreställa? Näringslivet? Politiker?
OLOF: Mycket glädje, det är roliga sånger. Trots att jag sett tre Jesusfilmer på rad så väckte den nytt intresse för berättelsen.
MARIA: Den var unik, och rolig att titta på. I början var det lite svårt att veta vem Jesus var och jag var lite chockad över det sexuella med stripporna och hur Maria från Magdala rörde honom. Det var fint att se en mer känslomässig version av Jesus.
MONICA: Så här kunde det kanske ha sett ut om Jesus levte idag. Berättelsen om Jesus blir aldrig omodern. Jag kände mig glad, rycktes med.

Tror ni att det finns något speciellt budskap som filmskaparen vill förmedla?

RIKARD: Svår fråga. Tim Rice som skrev texten har sagt att ville skildra passionsbe-

rettelsen ur Judas Iskariots perspektiv. På samma sätt som originaluppsättningen från 1970-talet framställde Jesus och lärjungarna som alternativrörelse med hippieliknande estetik, anar jag att regissören för denna uppsättning vill gestalta Jesusgänget som 2000-talets alternativa demonstrantaktivister. Musiken är bra och föreställningen lyckad. Dock hänger handling och slutpoäng lite i luften tycker jag. En oerhört snygg yta, men innehållet är något magert.

OLOF: Jag kände att den här filmen handlade mycket om makt, speciellt från de som har pengar. Jag tror att de vill visa att berättelsen passar lika bra i vår nutid som i bibeln.

MARIA: De vill förmedla berättelsen om Jesus på ett sätt som kan relateras till verkligheten och dessutom inkludera musik i det.

MONICA: Ett alternativ till vanlig spelfilm och pjäser. Så här kan man också berätta om Jesus (och det är inte fel). Det viktiga är att budskapet går fram. Jag gillar ju musikalerna så det här var ”spot on”.

Rikard nickar instämmande.

– Det är intressant, att alla filmer vi har sett ska liksom spegla den bibliska berättelsen på lite olika sätt. Men varje film bär ändå spår från den tid som de har kommit till i. Olof fortsätter. – Jag tycker att de blir lite mer experimentella ju senare de är gjorda?

– Den där Mary Magdalene, var den från 2010-tal? Det var väl kanske en tid då det fick vara lite djupt och mystiskt och sådär, eller? undrar Monica. Jag tycker den var svår att få grepp om, de gick runt där i öknen och mumlade. Inget som grep tag i mig. Maria håller inte alls med Monica.

– Men jag tyckte att hennes ansiktsuttryck och relation till Jesus, lärjungarna och hela hennes

perspektiv var väldigt talande, trots att det inte sas mycket. Kroppsspråket, det talade för sig, säger Maria.

Den lilla referensgruppen fortsätter att ivrigt diskutera medan filmskärmar och popcornskålar plockas undan, och de sista porträttbilderna tas på gruppen, som ska användas både i den tryckta tidningen och i en film som spelats in under samtalets gång. Alla plockar på sig sina jackor och väskor och tackar för en trevlig kväll. – Bor du i Hallunda? frågar Monica och tittat på Maria, då kan du åka med mig!

I kyrkan har kören repeterat färdigt, och på diskbänken i samlingsalen står två urdiskade

popcornskålar. Alla har åkt till sina olika håll, förutom Olof som väntar tålmodigt på att bli hämtad, han har hörlurarna över öronen och sitter med den tjocka dunjackan i en fotölj.

– Det är en grej jag tänkte på, säger han. Jag tror att det enda som fanns med i varje film förutom Jesus var Romarna, och deras förtryck. Det handlar liksom alltid om hur de påverkade den delen av världen där Jesus föddes och blev korsfäst. Det måste ju betyda någonting, eller hur?

Ja, svarar jag. Det kanske det gör. Det är väl svårt att inte berätta om hur Jesus kämpade för de som hade det svårt, oavsett hur man väljer att berätta om hans liv på jorden.

MARY MAGDALENE (2018)

REGI: GARTH DAVIS
MANUS: HELEN EDMUNDSON & PHILLIPPA GOSLETT

Hur väl stämmer filmen överens med er bild av Jesus och de andra karaktärerna?

RIKARD: Karaktärernas utseende, språk och beteende stämmer bättre med vår samtid än biblisk tid. Men så blir det nästan alltid vid filmatiseringar som gör anspråk på att skildra händelser från förr och så kanske det måste vara.

OLOF: Ganska bra. Det var en bra presentation av Jesus och Maria från Magdala, hur de såg ut och hur de pratade med varandra. Man fick en känsla för hur det var att leva under den tiden, exempelvis när det föddes barn eller hur man hanterade de som mådde dåligt eller var annorlunda.

MARIA: Jag tyckte om att det var från någon annans perspektiv, det stämde ganska bra, dessutom brukar man glömma att Maria Magdalena också gick med lärjungarna

MONICA: Inte så bra. Jag tycker att Jesus var för gammal och Maria var för ung. Hon såg ut som en skolflicka som bara gick omkring och såg sig storögt omkring. Lärjungarna var också för gamla tycker jag.

Jämfört med de andra Jesusfilmerna, vad var speciellt med den här?

RIKARD: Den skildrar berättelsen om Jesus utifrån en annan persons perspektiv, nämligen Maria från Magdala. Eftersom Bibeln inte berättar så värst mycket om henne, finns stora möjligheter att fritt berätta om hennes bakgrund, personlighet och handlingar, utan att det "krockar" med den bibliska framställningen. Jesu förkunnelse om Gudsriket, liksom lärjungarnas tro på detta rike som en politisk förändring får sällan särskilt mycket plats i Jesusfilmer vanligen. Här finns det som en tydlig röd tråd i dramat och det knyter an ganska troget till vad som står i Bibelns evangelier.

OLOF: Att den inte handlade om Jesus utan om en av hans vänner. Hon har i andra filmer och berättelser presenterats som en prostituerad, men här får hon en viktig roll, precis som en av Jesus lärjungar.

MARIA: Maria Magdalena är i fokus och visar sitt perspektiv av Jesus. Jesus och Magdalenas relation var i fokus och filmen visade hur lärjungarna betedde sig från utifrån in.

MONICA: Den var svår på något vis. Svårt att få något grepp om. Bara ett evigt vandrande.

Vilka känslor eller tankar väckte filmen hos er?

RIKARD: Filmerna gav mig en ökad nyfikenhet på Maria från Magdala. Filmerna är välgjorda och visar hänsyn till Nya testamentets skildringar, samtidigt som den berättar handlingen med eget formulerad dialog. Det gör den till ett drama som står på egna ben. Samtidigt är den bitvis rätt seg. Det är dova samtal i extremt svag belysning och mycket vandring till fots. Det är korsklippta närbilder på ansiktsuttryck som antagligen ska väcka känslor, men jag tycker inte det lyckas riktigt. Helt okej – men inte mer.

OLOF: Jag kände ibland att den var obehaglig, för den kändes verklig. Det kändes som att vara där när hon skulle renas från demoner i havet. Korsfästelsen kändes också väldigt trovärdig och välgjord, vilket var jobbigare att se jämfört med de andra filmerna.

MARIA: Det var en väldigt unik upplevelse där man såg hur kvinnorna var utsatta och hur hon blev behandlad av lärjungarna. Fin, sorglig, spännande

MONICA: Jag tycker att det var obehagligt med alla slaktscener och även att se Jesus när han släpades på korset. För mycket blod och närbilder på sådant. Onödigt. Så blev jag lite irriterad för att alla bara mumlade och viskade hela tiden. Svårt att höra vad de sade.

Tror ni att det finns något speciellt budskap som filmskaparen vill förmedla?

RIKARD: Att Maria från Magdala hade en betydligt viktigare roll som apostel, än vad den patriarkalt präglade kyrkohistorien gett henne.

OLOF: Att visa Marias del av historien på ett mer realistiskt sätt. Den var bra, men hade gärna fått visa mer av händelserna som står i Bibeln.

MARIA: Ja, att Maria Magdalena var en av de första kvinnorna som stod upp för att inte ledas av en man, utan själv välja sin framtid. Dessutom kvinnornas plats under Jesus tid. Det visade även lärjungarnas relation med kvinnor och henne.

MONICA: Ville lyfta fram Maria Magdalena. Hon var också en lärjunge som de andra.

"MARIA MAGDALENA ÄR I FOKUS OCH VISAR SITT PERSPEKTIV AV JESUS"

MARIA

**B
E
T
Y
G**

RIKARD
MARIA
OLOF
MONICA

PÅSKEN

– en skruvad trestegsraket

TEXT: MATS KARLSSON FOTO: MAGNUS ARONSSON, ANDRÉAS LINDSTRÖM

Påskan är inte bara kyrkans största högtid och en mathelg av rang. Upplägget med tre helgers stegrad dramatik inför Jesus död och återuppståndelse har med tiden lett till ett crescendo av rätt så egendomliga traditioner.

Hur har det blivit så?

”MEN VAD HÄNDER NÄR ALLA DAGAR ÄR LIKA? LIVET BLIR RIKTNINGSLÖST. JAG TROR DET ÄR EN DEL AV FÖRKLARINGEN TILL ATT FOLK BLIR UTMATTADE.”

Firandet av kyrkoårets stora helger har under århundradenas lopp formats i en yster dans, där kyrkoårets ritualer mött bondeårets praktiska anpassningar till årstiderna.

I mixen finns också förkristna föreställningar och allt fler kommersiella inslag. Därför ägnar vi oss glatt åt ett märkligt beteende utan att begripa varför.

Ståuppkomikern Johan Glans har sammanfattat det genom att låta en tänkt företrädare för kyrkan be en reklambyrå komma på sätt att hålla påskens minne av frälsarens död och återuppståndelse levande. Han får svaret: ”Kycklingar! Vi ska ha massor av kycklingar, och hönsfjädrar som vi sätter i kvistar. Och ägg, det ska handla till 90 procent om ägg! Barnen kan måla dem i kulörta färger. Och så ska vi ha en hare! Det är en lurig en. Han gömmer äggen – så får barnen leta. Och så kan du klä ut barnen till kärringar, så kan de gå ut på stan och be om godis.” Hur i allsin dar har det blivit så här?

PÅSKEN ÄR URSPRUNGLIGEN EN JUDISK HÖGTID

Vi började fira påsk till minne av uttåget ur Egypten då folket befrias från slaveri. Den firade

– Även om påsken förändrats finns grunden kvar i nattvarden. Varje söndag är en påskdag, varje mässa en påminnelse, säger Jonas Eek, domprost i Stockholms domkyrkoförsamling och docent i praktisk teologi.

också Jesus med sina lärjungar, men med egna tillägg som skapade den kristna påsken.

– När han säger ”Denna kalk är det nya förbundet” inbegriper han alla i världen, inte bara judarna. Han erbjuder människa skorna befrielse från ett inre slaveri, säger Jonas Eek, präst och docent i praktisk teologi.

– Även om påsken förändrats finns grunden kvar i nattvarden. Varje söndag är en påskdag, varje mässa en påminnelse.

BÖRJAR MED PALMSÖNDAGEN

Påsken kan sägas börja med palmsöndagen, till minne av Jesu ankomst till Jerusalem. Men lika gärna kan man säga att den startar med fastlagssöndagen, som inleder fastan 40 dagar före påsk. Efter denna långa lågaffektiva upptakt ökas intensiteten med Stilla veckan från palmsöndagen för att kulminera i påskdagens klimax.

– De tre söndagarna definierar påsken, med stigande spänning. En trestegsraket som lyfter i de dramatiska påskdagarna, med torsdagens måltid och Judaskyss, fredagens död på korset, söndagens återuppståndelse och måndagen då Jesus återser sina vänner, säger Jonas Eek.

Denna historia väckte säkert anklag hos bönder i ferna tider, men var ändå svår att översätta till deras liv. Ganska snart började Bibelns budskap kompletteras med andra berättelser, förklarar Tommy Kuusela, som är doktor i religionshistoria och arkivarie på Institutet för språk och folkminnen, Isof, i Uppsala.

– Bondesamhället byggde på muntlig tradition, där man hörde vad de gamla berättade. Det kyrkliga finns med i grunden, men budskapen har vävts ihop med andra tankar. Man tänkte att Jesus försvagades på korset och hans makt i världen minskade. Det gav mer plats åt djävulen och hans anhang, som häxor, troll och andra naturväsen.

ONDA MAKTER OCH HÄXOR

De onda makterna ansågs vara extra farliga i tider av sorg, särskilt på skärtorsdagen. Man riskerade att falla offer för häxors trolldom. De kunde till exempel bygga en bjära, som tjuvmjolkade korna, genom att blanda blod och vissa föremål medan häxan rabblade magiska formler.

Men man kunde skydda sig med järn, som en kniv på tröskeln, eller måla tjärkors på ladu-

gården. Kodynga på dörrar och väggar funkade också. Man kunde även ställa sig på tröskeln i ottan och ropa högt, så minskade risken att man skulle hemsökas av väsen. Även eld skyddade, och därför tändes påskeldar.

I boken Påskhögtiden från 1920 av Louise Hagberg beskrivs: ”Trollkärringarna brukade också, trodde man, om påsken sätta sig på skorstenskransen, och för att mota bort dem gjorde man då upp eld; man tog en gammal skosula av näver, svavel, tjära och svinhår och tände på, så att det rökte ordentligt innan spjället sköts upp.”

PÅSKEN OCH ÄGG

Att påsken förknippas med ägg beror på att hörnorna började värpa igen efter vintern. Däremot är haren ett senare tillskott.

– Den kom in i början av 1900-talet från Tyskland, där det fanns en tradition av olika djur som värper ägg. En tupp var vanligt. Det uppkom lekar i högreståndsmiljöer, där man gömde ägg i herrgårdarna. Det kom till Sverige som motiv på påskkort, men då ersattes tuppen av en hare, säger Tommy Kuusela.

En av kyrkans framgångsfaktorer har varit att kristliga högtider tagit fasta på äldre traditioner och format om dem. I det fornnordiska samhället firade man kvartalsvis, vid övergångarna mellan årstider. Påsken knöts till det gamla vårblotet, men man bytte ut innehållet. Helgerna fortsätter att förändras, i pyttesmå steg.

Globalisering och invandring har lett till att vi sätter nya saker på påskbordet, att sillen får ny kryddning och liknande. Men den stora förändringen är att godistiggandet snart har flyttats helt och hållet till halloween, som för de unga ersätter allhelgonafirandet.

Jonas Eek välkomnar nya inslag, men är samtidigt rädd att något går förlorat:

– Nu är stilla veckan inte alls stilla längre. Man gör allt det vanliga på långfredagen, går och handlar, checkar in på nätbanken, går på gym. Men vad händer när alla dagar är lika? Livet blir riktningsslöst. Jag tror det är en del av förklaringen till att folk blir utmattade, säger han.

– Det är toppen att det inte längre är sorgemusik i radio på långfredagen. Men samtidigt var helgerna längre förr, då hade man tredjedag påsk och jul. Det var ett välkommet avbrott som vi saknar nu.

PÅSKRIS

TEXT: SOPHIE EKMAN
FOTO & STYLING: MARIA WIIG

Det finns flera teorier bakom traditionen med påskris, eller fastlagsris som det också kallas.

För länge sedan under 1600-talet risade man varandra med påskriset på långfredagen, som en symbol för Jesus lidande på korset. Sedan även på fastlagen, före påskfastan, men då hörde risandet ihop med tillväxt och vårens återkomst. Det kan låta obehagligt att bli risad, men tradition var lättsam och lekfull. Från 1700-talet var det fritt fram för barn att risa sina föräldrar, eller familjens sönmtuta.

Påskriset är också en symbol för de palmkvistar som ströddes framför Jesus när han red in i Jerusalem. Vissa menar att det även finns ett ursprung i förkristna traditioner där man risade varandra på våren för att bringa lycka och fruktsamhet.

I dag är påskriset ett välkommet vårtecken för många. Vintern är snart över och vi ser fram emot att naturen snart återfår sin livskraft. Påskriset är en viktig dekoration som för många står för något glatt och hoppfullt.

Visste du att?

Sedan sent 1700-tal börjar vi använda påskriset som dekoration, smyckat med färgglada band, pynt och visdomsord. Fjädrar användes från mitten av 1800-talet. 1930 får påskriset rejält genomslag i Sverige och det pyntas med allt från kycklingar, tuppar och urblästa ägg. Numera är många noga med att använda pynt som är både miljö- och djurvänligt.

Redan under forntiden var ägg speciella och förknippades med den spirande våren och det efterlängtrade ljuset. Allt vaknade till liv, till och med hönorna, som äntligen började värpa igen efter vintermörkret. För att fira Jesus uppståndelse passar ägg därför bra som en symbol för nytt liv.

Vad har ägg med påsk att göra – egentligen?

TEXT: SOPHIE EKMAN FOTO: UNSPLASH

Äggets skal får representera graven, där Jesus nya liv sedan bryter fram.

Eftersom det förr var många som inte åt ägg under fastetiden före påsk fanns det väldigt gott om ägg när fastan tog slut.

För att markera äggens stora betydelse dekorerades de, och ibland även välsignades i kyrkorna. Vackra ägg gavs bort som present till nära och kära. Det gör vi än i dag, men äggen är större, ofta gjorda i papp, och fyllda med godsaker. Att vi symboliserar färgen gult med påskan är troligen också kopplat till äggen, eller snarare kycklingarna som kommer från dem.

Under påskveckan äter svenskar idag 70 miljoner ägg, vilket är ungefär dubbelt så mycket som under en vanlig vecka.

PÅSKEN i Botkyrka församling

LÖRDAG 23 MARS

Ljusets kyrka

20.30 SkapelseVår: Earth Hour

En föreställning genom de fyra elementen - jord, vatten, luft, eld - med Subtopia performance crew - sång, dans, eldshow - & instrumentalister. Ett samarbete med Subtopia.

PALMSÖNDAG 24 MARS

Klockargården, Botkyrka kyrka

14.00-16.00 Pilgrimsvandring

Frälsarkransen

Tema: Inför stilla veckan. Kort, lättillgänglig vandring på Botkyrka kyrkogård. Efteråt fika.

Ljusets kyrka

11.00 SkapelseVår: Palmsöndag

utan palmolja!

Alexander Edde, solist. Söndagsskola.

Tullinge kyrka

10.00 Mässa

11.15 Livssamtal

Tumba kyrka

17.00 Ljussmessa

Enkel kvällsmat efter mässan.

Ängskyrkan

11.00 Konfirmationsmässa

MÅNDAG 25 MARS

Ljusets kyrka

12.00 Passionsandakt

Tullinge kyrka

18.30 Musik i passionstid

Jacob Kellermann, gitarr

TISDAG 26 MARS

Ljusets kyrka

12.00 Passionsandakt

Tullinge kyrka

18.30 Musik i passionstid

Erik Uusijärvi, cello

Tumba kyrka

12.00 Lunchmusik

Påskspel

Ängskyrkan

18.30 Passionsandakt

ONSDAG 27 MARS

Ljusets kyrka

12.00 Passionsandakt

18.30 Veckomässa

Tullinge kyrka

18.30 Musik i passionstid

Jonas Sjöblom, flöjt

Tumba kyrka

08.30 Morgonmässa

Ängskyrkan

18.30 Passionsandakt

SKÄRTORSDAG 28 MARS

Ljusets kyrka

12.00 Lunchmusik

Stilla musik på Skärtorsdagen

Silja Heino, flöjt Inga Simola, orgel och piano

18.30 Ekumenisk Skärtorsdagsmässa

i Ekumeniakyrkan (obs platsen)

Tullinge gård

09.00-11.00 Påsksamling för barnfamiljer

Påskpyssel och aktiviteter för stora & små

Tullinge kyrka

18.30 Skärtorsdagsmässa

Tumba kyrka

18.30 Ekumenisk skärtorsdagsmässa

Tumba Koralkör

LÅNGFREDAG 29 MARS

Ljusets kyrka

11.00 Finskspråkig Långfredagsgudstjänst

15.00 Bön vid korset

Tullinge kyrka

10.00 Långfredagsgudstjänst

18.30 Musik vid Jesu grav

Musik av Arvo Pärt. Daniel Migdal, violin.

Anton Högberg, piano

Ängskyrkan

15.00 Långfredagsgudstjänst

PÅSKAFTON 30 MARS

Ljusets kyrka

23.30 Påsknattsmässa

Ängskyrkan

23.30 Påsknattsmässa

PÅSKDAGEN 31 MARS

Ljusets kyrka

11.00 Påskdagsmässa

Botkyrka Motettkör. Söndagsskola.

Tullinge kyrka

10.00 Tullingemässan på Påskdagen

Sångare och instrumentalister framför musik av Georg Riedel. Påskäggsjakt för alla barn

11.15 Livssamtal

Ängskyrkan

11.00 Påskdagsmässa

Tumba Koralkör

ANNANDAG PÅSK 1 APRIL

Tullinge kyrka

09.30 Emmausvandring

Vi vandrar från Tullinge kyrka till Lida idrottskyrka, där vi firar mässa 13.00.

Ca 8 km vandring. Ta med matsäck och vatten och välj kläder efter väder.

Tumba kyrka

09.30 Emmausvandring

Vi vandrar från Tumba kyrka till Lida idrottskyrka, där vi firar mässa 13.00.

Ca 8 km vandring. Ta med matsäck och vatten och välj kläder efter väder

Lida idrottskyrka

13.00 Emmausmässa

Med Emmausvandring från Tumba och Tullinge kyrka på förmiddagen för den som vill. Se ovan.

svenskakyrkan.se/botkyrka

Med reservation för eventuella ändringar.

Mama Djitte och Martin Nordin Westerlund arbetar med att frakta bort golvet's lager som kan bestå av cement, grus, sand och tegel. Martin läste om kyrkans historia innan han började arbeta här och har lärt sig mycket under arbetets gång. Båda tycker att det är en spännande arbetsplats.

NU RUSTAS BOTKYRKA KYRKA FÖR FRAMTIDEN

Det var inte länge sedan vi såg byggnadsställningar vid Botkyrka kyrka. Då var det utsidan av kyrkan som renoverades. Nu är det dags för insidan att få en helrenovering.

Det var över 100 år sedan som den medeltida kyrkan från 1100-talet rustades.
– Församlingen tar ett ansvar att renovera kyrkan så att den håller i flera generationer framåt, säger kyrkoherde Beatrice Lönnqvist.

TEXT: EMELIE SIMMONS FOTO: ARNE HYCKENBERG

För kyrkoherde Beatrice Lönnqvist är kyrkans renovering viktig för framtiden. De val som församlingen gör nu ska hålla för flera generationer. Det gäller bland annat effektivisering av energianvändning och bättre tillgänglighet för kyrkobesökarna men även rengöring av de smutsiga väggarna och valven.

– Församlingen tar nu ett ansvar att renovera kyrkan så att den håller i flera generationer framåt. Vi har lagt taket och renoverat kyrkan exteriört. Nu är det dags att renovera kyrkan invändigt. Vi vill bland annat säkerställa att kyrkans interiör bevaras för framtiden ur ett kulturhistoriskt och arkitektoniskt värde. Vi vill ge Botkyrkaborna en fin kyrka att använda en lång tid framöver, säger hon.

Botkyrka kyrka har hållits stängt under en längre period på grund av förberedelser inför renoveringen, men även på grund av elkostnaderna. Det är dyrt att hålla en kyrka uppvärmd för till exempel dop och begravningar och annan verksamhet.

– När elpriserna steg blev det för kostsamt för församlingen att hålla kyrkan öppen och uppvärmd så kyrkorådet fattade därför ett beslut om en tillfällig stängning. Nu åtgärdas elen i renoveringen och kyrkan kommer förhoppningsvis aldrig mer behöva stänga på grund av elpriserna, fortsätter hon.

KRISTENDOMENS VAGGA

Botkyrka kyrka är känd både i hela Sverige men även internationellt då det kristna helgonet Sankt Botvid gör platsen och kyrkan känd. Många vallfärdade hit som pilgrimer, en tradition som har fortsatt än idag.

– Kristendomens historia finns i Botkyrka och den kompletterar bilden som ofta förknippas med, av polisen definierat som, ett utsatt område. Kyrkans historia kan ge en motbild eftersom det var här i Botkyrka som Sverige blev kristet. Kyrkan byggdes under en tid när hela det svenska riket byggdes. Vi är i kristendomens vagga. Det tänker vi inte på dagligdags men det är något stort och det ska vi vara stolta över, fortsätter hon.

Det finns många heliga rum i Botkyrka.

– Här är det rikt på religiositet och Botkyrka kyrka är det äldsta heliga rummet av alla. Jag tycker att det är fint att Svenska kyrkan kan bidra med en nyrenoverad kyrka till Botkyrka och vårt samhälle, avslutar Beatrice Lönnqvist.

Under 2019–2022 renoverades kyrkan exteriört. Nästa fas att renovera invändigt. Under arbetet har församlingen en dialog med Länsstyrelsen om den kulturhistoriska miljön och bevarandet av kyrkobyggnaden. Vid schaktning av jord och sand inne i kyrkan arbetar arkeologer för att identifiera eventuella upptäckter. Arbetet med att rusta upp kyrkan sker på entreprenad av KFS, Kyrkans Fastighets-samverkan i Stockholm. Renoveringen av kyrkan dokumenteras av församlingen kontinuerligt och kommer presenteras så småningom genom film, bild och skrift. Det är inte möjligt att ta emot någon form av studiebesök under renoveringen.

Mer information finns på hemsidan.

Det tar lång tid att täcka alla föremål i kyrkan på rätt sätt. Här visar Conny Lundell orgeln som är känslig för både damm, fukt och kyla. Nu finns en fläkt för att hålla luften i cirkulation och varje dag mäter Conny luftfuktigheten så att orgeln inte skadas.

Conny Lundell är platschef för kyrkans renoveringsarbete. Här visar han för församlingens kommunikatör hur de under arbetets gång hittat en tidigare kistförvaring som var igenfylld med betong i södra entrén.

FOTO: PETRUS TAHAN

Bänkarna var fastspikade i golvet och varsamt sågades spikarna loss för att inte skada kyrkbänkarna.

Botkyrka församling dokumenterar arbetet som sker genom film, foto och skrift. Här forslar Mama bort cementbruk från golvet i vapenhuset och församlingens fotograf filmar.

En kedjereaktion av våldsamma konflikter, torrperioder och isolering, har gjort livet ofattbart svårt för bönderna i södra Sydsudan. Augustine, som själv växt upp här, vet vilka utmaningarna är och gör allt för att möta dem. Dagligen kämpar han för människors rätt att få äta sig mätta.

FÖRST MAT – SEN ALLT ANNAT

TEXT & FOTO: ALEXANDER ÖBOM

Även om södra Sydsudan vanligtvis är grönt och bördigt så är torrperioder inte ovanliga. Och de får förödande konsekvenser. Eftersom man odlat väldigt ensidigt, med få typer av grödor, går större delen av skörden förlorad när torka, skadedjur eller smittor slår till mot odlingarna.

– Min roll är att säkerställa matsäkerhet. Att jordbrukare här omkring har kunskap och rätt förutsättningar för att kunna producera mat på ett hållbart sätt, säger han.

På ett stycke mark uppe i bergen driver CDSS ett eget jordbruk där de själva odlar en mångfald av sådant som inte odlats i trakten tidigare. Nagishot demonstrationsjordbruk, bevisar att många olika grödor och frukter kan växa väl

i området. Lokala bönder får komma hit och hämta plantor gratis för att kunna skapa nya odlingar på sina egna marker. Här demonstreras även nya metoder och odlingstekniker.

**”MIN ROLL ÄR ATT
SÄKERSTÄLLA
MATSÄKERHET”**

KONKRETA RESULTAT

Resultatet blir att bönder lär av varandra och en kedjereaktion skapas som kan gå i många positiva riktningar. Organisationen jobbar nämligen brett, inte bara med försörjningsfrågor utan även med fredsinsatser och framför allt med att minska olika former av våld mot kvinnor, som tyvärr varit allt för vanligt i området. CDSS, Community Development Support Services, och Act Svenska kyrkans insatser i Sydsudan har verkligen gett konkreta resultat.

SWISHA EN GÅVA

Var med i kampen för varje människas rätt till ett värdigt liv. Swisha din gåva till Act Svenska kyrkan på 900 1223. Tack!

Augustine ansvarar för försörjningsrelaterade insatser på Act Svenska kyrkans sydsudanesiska partnerorganisation CDSS.

LIVRÄDDARE I FÄLT

Var tionde människa i världen saknar sitt dagliga bröd trots att det finns tillräckligt med resurser för att alla ska kunna äta sig mätta. Vi lever alla under samma himmel, men delar inte lika på jordens resurser. Du kan vara med och förändra det.

Majs är ett av världens vanligaste sädesslag. På våra middagstallrikar är den ofta ett trevligt tillbehör, på andra platser kan den vara skillnaden mellan liv och död. Med fler småskaliga jordbruk kan fler gå och lägga sig mätta. Var med i kampen för allas rätt till mat. För 150 kr kan till exempel en jordbrukare i Sydsudan bli självförsörjande på majs.

Swisha din gåva till 900 1223

”...JULEN VARAR ÄNDA FRAM TILL PÅSKA”

Så sjunger en del vid jul.

Kanske konstigt att prata om jul när våren gör värmande försök och påsken är här.
Men kring julafton är det många som vill hjälpa. Och det är otroligt uppskattat!

Men sedan kommer de andra 364 dagarna.

Det senaste året har stigande priser har gjort tillvaron svårare för ännu fler.
Högtider som jul och påsk blir ytterligare en påminnelse om det som man inte har.

I över 40 år har vi varit ett stöd för människor som lever i utsatthet. Året om.
Med ditt stöd kan vi fortsätta att göra skillnad lokalt här i Botkyrka.
Vid påsk. Vid midsommar. Vid jul. I vardagen.

PS. Detta skottår behövs ditt stöd ännu mer..

SWISHA EN GÅVA **123 526 2068**

Tack!

LÄS MER OM HELA MÄNNISKANS ARBETE PÅ helamanniskan.se/hbs

Hela Människan i Huddinge, Botkyrka och Salem har elva lokala kyrkor som huvudmän varav Botkyrka församling är en.
Tillsammans arbetar vi för att bekämpa hemlöshet, psykisk ohälsa, missbruk och andra utsatta livssituationer.

svenskakyrkan.se/botkyrka

Svenska kyrkan
BOTKYRKA FÖRSAMLING